

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В АГРАРНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ

Аграрна галузь в Україні є базою розвитку всієї економіки. Фінансове забезпечення виробничого процесу повинно мати безперервний характер, тому належний розмір інвестицій, як один з альтернативних джерел фінансування, повинен забезпечити це. Але наявність постійного факту ризиковості виробництва в аграрній сфері спричинює підвищення вартості зовнішніх фінансових ресурсів. Пошук найоптимальніших напрямів зовнішнього фінансування має на меті залучення перш за все зацікавлених інвесторів, в тому числі іноземних. Врегулювання та стабілізація питання інвестування позитивно вплине на загальний стан вітчизняного сільського господарства країни та визначення її місця на світовому ринку.

Макроекономічна ситуація в країні має помірне поліпшення після помітної дестабілізації за останні роки. Інвесторів приваблюють високі показники продуктивності, які може забезпечити українська земля. Сільськогосподарська продукція є сировинним джерелом створення товарів для кінцевого споживання. Здатність сільськогосподарських виробників працювати безперервно та ефективно із зобов'язаннями перед партнерами та кредиторами не втрачає актуальності, і може бути забезпечена за допомогою залучення іноземних інвестицій.

Іноземні інвестиції – цінності, що вкладаються іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [1].

Рейтинг країни серед інших країн за економічними показниками підвищує довіру іноземних інвесторів щодо прийняття рішення про інвестування. Так, за

інформацією Департаменту інформації та комунікацій з громадськістю Україна підвищила свій інвестиційний рейтинг в Doing Business-2020 одразу на 7 позицій, покращив 6 показників з 10 індикаторів, які враховуються фахівцями Світового банку при складанні рейтингу. Індекс легкості ведення бізнесу Doing Business є важливим маркером для інвесторів при прийнятті рішення про інвестиції в ту чи іншу країну світу [2].

Агропромисловий сектор України має недооцінений виробничий та експортний потенціал, який може зробити значний внесок в економічне зростання держави в цілому і розвиток сільської місцевості зокрема. Той факт, що частка аграрного сектору в інвестиційному портфелі інвесторів в Україні залишається найменшою у порівнянні з торгівлею, будівництвом та промисловістю, а у 2018 р. в порівнянні з 2015 р. відбулося її зростання на 13,7%, то починаючи з 2019 р. загальні обсяги капітальних інвестицій зменшились. Зокрема, капітальні інвестиції у сільське, лісове та рибне господарство за 2019 рік становили 55,25 млрд грн (у фактичних цінах), тобто 83,8 % від обсягу відповідного показника минулого року. Ще більш значними були у 2019 році темпи спаду капітальних інвестицій у лісовому (-64,1 %) та рибному (-25,8 %) господарствах.

При цьому, незважаючи на значний спад у 2019 році, сільське господарство зберегло інвестиційну пріоритетність порівняно з харчовою промисловістю: на 1 грн капітальних інвестицій у харчову промисловість припадало 1,72 грн вкладень у сільське господарство. На думку науковців Інституту аграрної економіки, спад інвестицій в агросектор суттєво позначився на уповільненні темпів приросту сільгоспвиробництва, яке у 2019 році порівняно з попереднім роком збільшилося лише на 1,1%, переважно завдяки хорошему врожаю. А також несприятлива для сільгоспвиробників аграрна політика, скорочення бюджетної підтримки аграріїв, звуження можливостей залучення інвестицій і неприйнятні для потенційних вкладників капіталу ризики інвестування. Крім того, стверджують в інституті, дехто з потенційних інвесторів в очікуванні прийняття закону про обіг земель сільськогосподарського призначення відклали реалізацію своїх проєктів з метою подальшого спрямування грошових коштів для купівлі земельних ділянок. Значну частину доходів агровиробники втратили також внаслідок погіршення цінової

ситуації на світових ринках сільськогосподарської сировини і продовольства. Високі ставки банківських кредитів, низький рівень довіри до більшості українських агрокомпаній на іноземних фондових ринках, нерозвиненість національного фондового ринку, лізингу і практична відсутність іноземних інвесторів також зумовлювали стагнацію процесів залучення інвестицій у сільське господарство [3].

Безперечно, приплив іноземних інвестицій дозволить покращити ключові індикатори інвестиційної безпеки країни та сприятимуть запровадженню нових форм управління, створенню нових робочих місць, розширенню експортного потенціалу, активізації конкурентоспроможності держави на світовому ринку тощо.

Підвищення зацікавленості іноземних інвесторів залучати інвестиції в аграрний сектор України повинне базуватись на взаємовигідних умовах, правильній мотивації та узгодженості інтересів сторін.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про режим іноземного інвестування» № 93/96-ВР від 09.03.1996. Дата оновлення: 25.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>

2. Україна піднялася одразу на 7 пунктів в рейтингу Doing Business-2020 та посіла 64-те місце серед 190 країн / Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-pidnyalasya-odrazu-na-7-punktiv-v-rejtingu-doing-business-2020-ta-posila-64-misce-sered-190-krayin2>

3. Укрінформ. <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2886365-kapitalni-investicii-v-agrosektor-torik-zmensilisa-na-22-eksperti.html>